

Työkyky kiitoon Etelä-Pohjanmaan työkykypilotti TYKKI

Pilotin tausta ja alueen nykytilanne

- Etelä-Pohjanmaalla haluttiin kehittää asioita yhdessä kumppaneiden kanssa.
- Tehdä vahvaa sisäistä kehittämistyötä TE-toimistossa.
- Kehittää ostopalveluja.
- Panostaa yritysysteistyöhön ja viestintään.
- TYKKI pilotti on ns. sateenvarjohanke, jonka alla jokainen toimija ottaa osatyökykyisen asiakkaan työllistymisen edistämisen osaksi omaa tekemistään.
- Kun pilotti päättyy niin toimintatapa ja kehittämistyö jatkuu.

Tavoitteet ja tavoiteltu muutos 1/2

- **Yhteiskehittäminen**
 - Asiakas saa hyvää ja oikeaa palvelua alusta saakka.
 - Verkostossa ymmärretään osatyökykyisyyden käsite samalla tavalla ja tiedostetaan eri tahojen määrittelyjen eroavaisuudet.
 - Saadaan ajantasaista tilastotietoa alueen osatyökykyisistä
- **Sisäinen kehittäminen**
 - Osatyökykyisten asiakkaiden palvelutarve tunnistetaan entistä laaja-alaisemmin kun:
 - TE-toimiston asiantuntijoiden osaamista osatyökykyisyydestä, työ- ja toimintakyvyn arvioinnista ja osatyökykyisten työllistymisen edistämisestä vahvistetaan.
- **Yritysyhteistyö**
 - Yritysten ja työnantajien tietoisuus ja käyttöaste osatyökykyisten työllistymistä tukevista palveluista on hyvä.

Tavoitteet ja tavoiteltu muutos 2/2

- **Ostopalveluiden kehittäminen**
 - Osatyökykyinen asiakas kokee, että palveluihin on helppo hakeutua ja osallistua.
 - Asiantuntijan on helppo ohjata asiakas palveluihin.
 - Asiantuntija-arviointipalvelujen käyttö työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa lisääntyy.
 - Mukautettujen ammattiopintojen suorittaneet asiakkaat työllistyvät.
 - Osatyökykyisen asiakkaan palvelu ei keskeydy riittämättömän tuen vuoksi.
- **Viestintä**
 - Työnhakijoiden, työnantajien ja yhteistyökumppaneiden tietoisuus osatyökykyisten asiakkaiden työllistymistä tukevista TE-palveluista kasvaa.

Mittarit 1/3

- **Yhteiskehittäminen**

- Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseen tähtäävää yhteistyötä tiivistetään ja laajennetaan tarttumalla rohkeasti uusiin kumppanuuksiin, vahvistamalla olemassa olevia verkostoja ja luomalla uusia. Yhteistyökontaktien (tapaamisten, työpajojen, neuvotteluiden, tilaisuuksien) ja konkreettisiin toimenpiteisiin johtaneen yhteistyön määrä.

- **Sisäinen kehittäminen**

- Asiantuntijoille tarjottujen, osatyökykyisyyteen ja työ- ja toimintakyvyn kartoittamiseen liittyvien koulutus-, info- ja yhteistyötilaisuuksien määrä.
- Asiantuntijoiden kokemus oman osaamisen kehittymisestä.

Mittarit 2/3

- Yritysyhteistyö

- Yritysneuvojilla (yrityspalveluilla) on käytettävissään ns. työkalupakki osatyökykyisen työllistämistä tukevista palveluista.
- Työnvälityksessä huomioidaan osatyökykyisten osaaminen ja olemassa oleva työkyky: asiakastietojen laatu työnvälityksen näkökulmasta.
- Osatyökykyisten työllisyysaste.
- Palkkatuen käyttöaste sairaus/vamma perusteella.

Mittarit 3/3

- Ostopalveluiden kehittäminen

- Palvelujen sisältö on kuvattu selkeästi ja osatyökyiset asiakkaat huomioon ottaen.
- Oppilaitoksen tukipalvelujen määrä kasvaa.
- Asiantuntijoiden palautteet palveluihin ohjaamisen helppoudesta.
- Osatyökykyisten asiakkaiden määrä ostopalveluissa (JTYP) kuten valmennuksissa, koulutuksissa ja asiantuntija-arvioinneissa.
- Mukautettujen opintojen suorittaneiden asiakkaiden työllisyysaste.

- Viestintä

- Osatyökykyisten työllistymistä tukevista palveluista kertovien sosiaalisen median julkaisujen määrä.
- Palveluista tiedottaminen osatyökykyiset asiakkaat huomioiden.

Avaintulokset 1/5

- Yhteiskehittäminen
 - Kumppaneiden kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. Pidetty 13 kokousta eri teemojen ympärillä.
 - Alueen työllisyydenhoidon toimijoille 2 tilaisuutta, joissa Vates on ollut yhteistyökumppanina.
 - Syyskuussa 2021 käytiin läpi työnvälitystilastoja osatyökykyisten osalta. Marraskuulla tilastoajo uusittiin.
 - Osatyökykyisten asiakkaiden tarpeesta käsin on STM työkykyohjelman hankkeen kanssa suunniteltu uudenlainen työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka viedään lähelle asiakasta. Palvelua kokeillaan pilottiluontoisesti noin 10 asiakkaan kanssa.
 - Sisältö: alkutilanteen kartoitus työparityönä, työkyvyn tuen tiimi lääkärin johdolla, jatkotoimenpiteet, lääkärijohtoinen verkostopalaveri, jatkosuunnitelma yhdessä asiakkaan kanssa. Työelämäkytkentä mukana jos tarpeen asiakkaalle. Kokeilu alkamassa.
 - Pitkäaikaissairaiden asiakkaiden tarpeesta käsin on uuden kumppanin kanssa suunniteltu lähipalvelua reuna-alueille. Palvelu alkoi marraskuulla 2021. Tällä hetkellä asiakkaita on 22, joista kaikki ovat motivoituneita työllistymään.
 - Sisältö: moniammatillinen tiimi asiakkaan tukena, voimavarakeskeiset tulevaisuusverstaat, sairaus huomioidaan, yksilöllinen polku, asiakas saa koonnin jokaisesta tapaamisesta, kolmikantakeskustelu lopussa.

Avaintulokset 2/5

- Sisäinen kehittäminen
 - TE-toimiston asiantuntijoiden tarpeita osaamisen vahvistamisessa on kuultu erillisellä kyselyllä. Huomioita on tehty jatkuvasti myös työssä, syntyneisiin tarpeisiin on vastattu nopeasti.
 - Asiantuntijoille on järjestetty infotilaisuuksia osatyökykyisyyteen ja työ- ja toimintakyvyn arviointiin liittyvistä aiheista (esim. tuki- ja liikuntaelinsairaudet, työnhakijan sairausloma ja työnhaku, työolosuhteiden järjestelytuki, vammaisuus työhaussa ja työelämässä).
 - Asiantuntijoiden taitoja palvelutarpeen tunnistamisessa ja ohjausosaamista on vahvistettu sisäisellä henkilöstökoulutuksella ja Kehan ja yhteistyökumppaneiden tarjoamilla valmennuksilla.
 - TE-toimiston työkykypalvelupilotissa on kokeiltu asiakkaan palvelutarpeen arvioimisessa Kykyviisaria. Siitä saatujen tulosten perusteella Kykyviisaria voidaan käyttää yhtenä työkaluna asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa. Kykyviisari ei sovellu kaikkien asiakkaiden tehtäväksi tilanteesta ja tarpeesta riippumatta.

Avaintulokset 3/5

- Yritysyhteistyö
 - Viiden eri kumppanin kanssa on aloitettu suunnittelu yritysten yhteiskuntavastuun teeman ympärillä. Vetovastuu tapaamisissa vuoronperään eri organisaatiolla. Lisätään yritysten tietoisuutta viestinnällä ja onnistumistarinoilla. Työ on vielä kesken.
 - Osatyökykyisten palkkatukityöllistämistä järjestetään tilaisuus maaliskuulla 2022 alueen järjestötoimijoille. Tilaisuutta suunniteltu yhteistyössä alueen kuntakokeilujen kanssa.
 - Pilotoitiin uutta lähestymistapaa työkykykoordinaattorin ja yrityspalveluiden yhteistyönä. Tavoitteena oli kehittää osatyökykyisten työllistymisen tukea työnantajalähtöisesti. Pilotin tuloksena havaittiin, että mm. tarvitaan työnhakija/työntekijälähtöistä kehittämistä erityisesti silloin kun työnantajalla on akuutti työvoiman tarve. Pilotointi jatkuu vuonna 2022 ottaen huomioon jo tehdyt huomiot.

Avaintulokset 4/5

- Ostopalveluiden kehittäminen
 - TE-palveluiden parempaan kohdentumiseen osatyökykyisille on vaikutettu kiinnittämällä huomiota esim koulutushakujen tekstisisältöihin ja viestintään. Vuonna 2021 koulutuksen aloitti 113 osatyökykyistä (joista Vos-koulutus 59).
 - Työ- ja toimintakyvyn arviointiin ohjattiin vuonna 2021 vain 12 asiakasta (TE+kuntakokeilut). Palveluun ohjaus koettiin raskaaksi. Nyt meneillään uusi kilpailutus vuodelle 2022. Palvelun suunnittelussa on kuultu asiantuntijoita.
 - Työvoimakoulutuksessa tekniikan alan kapasiteettihankintaan on tehty lisäpalveluosto osatyökykyisille asiakkaille. Sillä tuetaan asiakkaan koulutuksessa pysymistä vahvan koulutusaikaisen tuen avulla. Palvelua ei ole vielä käytetty.
 - Työhönvalmennuksiin (3 eri palveluntuottajaa ja kohderyhmänä kaikki asiakkaat) on sovittu osatyökykyisten ja muiden haasteellisessa tilanteessa olevien asiakkaiden bonusasiakkuuspalkkiomalli. Tämä on uusi hankinta ja arvio on, että vuonna 2022 asiakkaista noin 60% olisi bonusasiakkaita.
 - TäsmäJelppi -työhönvalmennuksen on käynyt vuonna 2021 yhteensä 140 asiakasta. Heistä 50% on ns. bonusasiakkaita. Palveluntuottajan mukaan työtä ja ratkaisuja on löytynyt useille asiakkaille. Palvelu saa asiantuntijoilta myös hyvää palautetta.
 - Eero -työhönvalmennus on erityistä tukea tarvitseville asiakkaille, joilla lähes kaikilla on diagnoosi. Vuonna 2021 palveluun osallistui 150 asiakasta. Asiantuntijoilta saadun palautteen mukaan ratkaisuja on löytynyt hyvin.
 - Imba/Melba arviointiin osallistui 10 henkilöä. Pieni, mutta asiantuntijoiden mukaan erittäin tarpeellinen ostopalvelu.

Avaintulokset 5/5

- Viestintä
- Syksyllä 2021 infoviestintää osatyökykyisten työllistymistä tukevista TE-palveluista:
 - Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston sometileillä (FB, IG ja Twitter) kokonaisuudella yhteensä 6317 näyttökertaa
 - Julkaisu Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston kotisivuilla sekä työnantajille ja kumppaneille suunnatussa uutiskirjeessä: [”Mielekästä työtä osatyökykyisille ja tukea työllistymiseen työnantajille”](#)
 - Viestintäsuunnitelma 2022: Infoviestintää toistetaan, täydennetään tarinallisella viestinnällä.

Johtopäätökset välituloksista

Olemme Etelä-Pohjanmaalla pilotin osalta hyvässä alussa mutta jo nyt voidaan huomata selkeitä muutoksia

- tietoisuuden lisääntymisessä osatyökykyisten asiakkaiden palveluissa
- osatyökykyisten asiakkaiden huomioimisessa TE-palveluja suunniteltaessa ja hankittaessa
- kumppaneiden kanssa yhdessä tekemisenä

Yhteiskehittämisen osalta voidaan todeta, että suurin hyöty on saatu konkreettisesta yhdessä tekemisestä ja palvelujen järjestämisestä osatyökykyisten asiakkaiden tarpeista käsin. Alunperin yhteiskehittämislle asetetut tavoitteet kuten yhteisen tilastotiedon tuottaminen ja osatyökykyisyyden käsitteen yhteinen ymmärtäminen ovat selkiytyneet siinä samalla.

Mukautettujen opintojen suorittaneiden asiakkaiden palvelujen tehostamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi tulee tehdä vielä konkreettisia toimia.

Pilottiin varatuista määrärahoista on käytetty 44% (218 800 euroa). Prosenttiosuutta nostaa lisäksi työvoimakoulutuksen vuonna 2021 aloittaneet 54 osatyökykyistä asiakasta. Määrärahan tarkkaa osuutta on heidän osaltaan vaikea laskea.

Pilotti toteutetaan nykyisillä henkilöstöresursseilla ja osana henkilöstön omaa toimintaa.

Pilotissa tehtävä työ jää osaksi TE-toimiston, ELY-keskuksen ja kumppaneiden nykyistä toimintaa. Eniten pilotin toiminnasta hyötyy asiakas, joka saa omat odotukset ylittävää palvelua, selkeitä ratkaisuja työllistymisen haasteisiin ja työllistyy.

Tehdyt toimenpiteet tiiviisti

- TE-toimiston sisäinen kehittämistyö: infoja, koulutustilaisuuksia, aivoriihityöskentelyä osatyökykyisyydestä ja palveluista
- TE-palveluiden parempi kohdentuminen osatyökykyisille: tekstisisällöt, viestintä, lisäpalveluostot, bonusasiakkuuspalkkiomalli
- Viestinnän tehostaminen työnantajille ja asiakkaille: uutiskirjeet, somekampanjat
- Alueen työkykyohjelman hankkeiden yhteistyö ja pilottikokeilut
- Vatesin tilaisuudet alueella syyskuussa ja joulukuussa 2021, tammikuussa 2022
- Yritysten yhteiskuntavastuu työllistämässä - yhteistyö
- Palkkatukityöllistäminen järjestöissä tilaisuuden suunnittelutyö, tilaisuus maaliskuulla 2022

Pilotin vastuuhenkilöt:

Anna-Elina Levijoki, TE-toimisto

Sirpa Rintala, ELY-keskus

Keskeiset kumppanit:

Kuntakokeilut

Tulevaisuuden Sote-hanke /Toimeksi-hanke

IPS-hanke

Muut alueen hanketoimijat

Sairaanhoitopiiri

Kela

Palveluntuottajat

Järjestöt ja VATES

